ČLENOVIA REDAKČ. RADY:
Ing. Milan Jakubík
Mgr. Ján Slosiarik
Beáta Pavúková
Martina Kolényová
Adriána Kormanová
Mgr. art. Rastislav Kyslý

OBSAH:

- Príhovor starostu
- SODB 2±21
- Škola
- Historické okienko
- Oznamy
- Štatistika

Č. VYDANIA
EV 5747/19
DÁTUM VYDANIA
26.02.2021
ROČNÍK
tretí
PORADOVÉ Č.:
2/2021
ISSN
ISSN 2644-481X

VYDAVATEĽ:
Obec Dobrá Niva
Nám. SNP 47/9
962 61 Dobrá Niva

IČO:
00319830

DOBRONIVSKÉ noviny

MESAČNÍK O TOM, ČO SA V OBCI DOBRÁ NIVA - DEDINA ROKA 2009 DEJE

TESTOVANIE COVID19

HISTORICKÉ OKIENKO

JARNÁ ŠKOLA

PRÍHOVOR STAROSTU

Drahí Dobronivčania,

začiatok roku od nepamäti patril v našej obci najmä udalostiam v znamení zimných športových aktivít a fašiangových osláv. Či už to boli plesy, zábavy, tradičná obecná zabíjačka. Avšak tohto roku nám týchto zimných radovánok dopriate nebolo. Síce sme sa stretávali každý týždeň v hojnom počte v kultúrnom dome a v telocvični, avšak ani raz za tým bohužiaľ nebolo kultúrne či športové podujatie. Realita dnešnej doby - Covid 19 a s ním spojené pandemické opatrenia, nás prinútili každý týždeň sa chodiť testovať. Počet pozitívne identifikovaných sa mení a s tým aj nálady a emócie obyvateľstva. Hnev, rešpekt, strach, pokora, ale aj vďačnosť prevládajú u ľudí podľa toho, aký počet z celkového počtu testovaných, je v ten daný čas v našej obci identifikovaných s pozitívnym výsledkom. Čo je aj prirodzené. O tejto téme sa píše a hovorí viac než dosť, takže sa jej až tak obšírne venovať nebudem, ale sa len chcem poďakovať. V prvom rade všetkým svojim spolupracovníkom z OcÚ Dobrá Niva, ktorí urobili a robia kusisko dobrej práce (či už to najmä administratívnej, logistickej, ale aj manuálnej), aby mohla byť spustená prevádzka odberných miest a väčšina z nich (kolegov), je priamo aj súčasťou odberových tímov. A že to počas odberového dňa ide pomerne hladko, je výsledkom dlhých hodín strávených prípravou. Sú spojené najmä s databázou prihlásených, jej korektnom vypĺňaní a opravách chýb zadaných údajov. Tu by som sa chcel poďakovať za výbornú prácu svojim kolegyniam: Beatke Pavúkovej a Marcelke Ponickej, ale najmä Martinke Kolényovej, ktorá je hlavným administrátorom tohto rezervačného systému. Poďakovanie patrí samozrejme členom oboch odberových tímov, ako aj ostatným, ktorí sa podieľajú, resp. budú podieľať na tejto „dobrovoľnej“ akcii. Či už to sú priamo zdravotníci, administrátori, členovia DHZ, zamestnanci školy a spomeniem aj meno Petra Krkoša, ktorý nám pomohol vytvoriť systém, vďaka ktorému vieme preniesť dáta z registračného systému do zoznamov testovaných a do certifikátov. Tým sa urýchľuje a zjednodušuje proces celej administrácie pri registrácii. Taktiež chcem poďakovať aj Jánovi Cúthovi, ktorý sa stará o kamerové prenosy spred odberných miest. Ešte raz ďakujem všetkým! Pýtate sa nás, či nás to baví a dokedy to takto budeme robiť. Naša odpoveď je vždy, že nerobíme to preto, že nás to baví, ale preto, že sa od Vás vyžaduje negatívny výsledok testu a my sme tu pre Vás, aby sme Vám umožnili sa kvôli tejto povinnosti otestovať priamo v Dobrej Nive, a nemuseli ste kvôli tomuto cestovať do mesta, či inej obce a čakať tam v radoch napospas počasiu podstatne dlhší čas ako u

nás. Budeme sa snažiť to robiť dovtedy, pokiaľ to od Vás budú vyžadovať.

V tesnom závese tejto témy (a priamo aj od nej závislá), bola aj téma č. 2 - otváranie školy a škôlky. Týždeň pred jarnými prázdninami sa toto podarilo a taktiež prebiehala „jarná škola“ aj počas prázdnin. Akurát zhoršenie situácie donútilo po dvoch týždňoch fungovania, prevádzku týchto zariadení dočasne ukončiť. Ostáva dúfať, že táto situácia čím skôr pominie a vyučovací proces spolu s deťmi sa z internetu vráti tam, kde patrí - do škôl.

Aj keď pandémia je zrejme pre väčšinu téma č. 1, tak obec musí žiť a fungovať aj mimo toho. Aj keď sú služby kancelárie nášho obecného úradu trochu obmedzené, tak administratíva ako aj prevádzka služieb musia fungovať ďalej. Taktiež je v prevádzke údržba, vyrubujú sa výmery poplatkov a daní, robila sa účtovná závierka, prebiehajú stavebné konania, atď.

V rámci týchto činností prebiehala aj administratívna príprava pre udalosť, ktorú tento rok zažijeme - sčítanie obyvateľov. Poprosíme každého, aby si túto svoju povinnosť splnil čo najskôr a neodkladal to na poslednú chvíľu. Sčítať sa môžete elektronicky do 31. 03. 2021 alebo od 01. 04. 2021 do 31. 10. 2021 pomocou asistentov sčítania, nakoľko aj tieto informácie zavážia pri tom, kde sa budú v budúcnosti uberať investície.

Pomaly začali vychádzať aj výzvy pre poskytnutie dotácie, na ktoré aj reagujeme. Ako na prvú sme zareagovali na výzvu na zvýšenie energetickej efektívnosti budov. Dali sme vypracovať projekt na rekonštrukciu hasičskej zbrojnice a podávame žiadosť o NFP. Projekt pozostáva zo zateplenia stien, stropu, výmeny okien, dverí, brány, výhrevných telies a pod. Dúfajme, že budeme úspešní.

Ďalšia výzva, ktorá vyšla a na ktorú reagujeme, je zo Štátnej ochrany prírody, ktorá by nám po jej schválení mala priniesť nový náučný chodník v našom chotári.

Projekt „WiFi pre Teba“ bol schválený a vďaka nemu budú mať ľudia voľný prístup na internet v niektorých častiach verejných priestranstiev v našej obci. Taktiež sa rozšíri optická sieť pre možnosti pripojenia na rýchlejší internet pre viacerých obyvateľov. Okrem tejto možnosti to pre našu obec prinesie aj bezproblémovú možnosť napojenia ďalších kamier. Cez ten istý kábel bude napojený aj náš verejný rozhlas, čiže bude možné odstrániť na väčšine miest staré rozhlasové stĺpy a staré vedenie.

Dom služieb: - je spracovaný projekt realizačného vyhotovenia pre rekonštrukciu na nájomné byty, na základe ktorého prebehne výberové konanie na zhotoviteľa, následne sa podá žiadosť o úver zo ŠFRB a žiadosť o dotáciu z Ministerstva výstavby SR. Toto by sa malo uskutočniť do 31. 05. 2021.

Boli dokončené (namontované) v mesiaci február prístrešky nad balkóny a vchody v bytových domoch na ul. Kpt. Nálepku.

Taktiež prebiehajú projekčné práce pre III. Etapu kanalizácie obec Dobrá Niva. Projekt bol z roku 2007 a bolo ho potrebné aktualizovať. Po aktualizácii sa podá žiadosť o stavebné povolenie. Pre IV. Etapu kanalizácie sa už tento proces začal.

Dňa 16. 02. 2021 sa po dlhšom čase konalo v Plešovciach zasadnutie Združenia obcí Mikroregiónu Pliešovská kotlina. Z uznesenia vyplynulo pokračovanie v spolupráci na spoločných projektoch, ktoré sú cyklotrasy, spoločná kompostáreň pre mikroregión, spoločný postup obcí pri legislatívnej povinnosti s karanténnymi stanicami a odchyte túlavých zvierat, spoločný postup pri riešení sťažnosi na zdĺhavý proces posudzovania žiadostí v PPA a MAS, ako aj možnosť pre vytvorenie vlastného stavebného úradu Mikroregiónu Pliešovská kotlina.

Toľko na úvod a v skratke dianie ostatného mesiaca. Ďalšie informácie sa dočítate na nasledujúcich stranách.

Prajem Vám hlavne, veľa síl, pevné zdravie a pevné nervy.

Všetko dobré...

Ing. Milan Jakubík

SODB 2±21

Sčítanie obyvateľov - 15. 02. 2021 – 31. 03. 2021

Elektronické sčítanie obyvateľov sa uskutočňuje v plánovanom termíne od 15. 02. 2021 do 31. 03. 2021, posúva sa len asistované sčítanie! Sčítanie obyvateľov bude plne elektronické, absolútne bezpečné a pohodlné. Obyvatelia sa sčítajú sami, v pohodlí domova a bezpečne, prostredníctvom elektronického formulára, ktorý nájdu na stránke www.scitanie.sk. Vyzývame obyvateľov, aby pomohli pri sčítaní svojim blízkym (seniorom), ak ich o to požiadajú. Vyplnenie elektronického formuláru nezaberie viac ako 10 minút. Sčítavať sa obyvatelia budú z pohodlia domova sami, bez ohrozenia na ich zdraví a bez kontaktu s cudzím človekom. Na sčítanie postačí mobil, tablet, notebook alebo PC. Obyvatelia si nájdu elektronický sčítací formulár na stránke www.scitanie.sk resp. budú mať k dispozícii aj mobilnú aplikáciu. Ak sa obyvateľ nemôže alebo nevie sčítať sám alebo s pomocou svojich blízkych, na splnenie povinnosti sčítať sa môže využiť asistované sčítanie, ktoré bude prebiehať od 01. 04. 2021 do 31. 10. 2021. To znamená, že buď obyvateľ navštívi kontaktné miesto zriadené obcou – Obecný úrad v Dobrej Nive, kde ho sčíta stacionárny asistent alebo môže telefonicky požiadať (045/538 23 52, 0903/955 902) o mobilného asistenta, ktorý ho navštívi doma a sčíta ho.

SODB 2±21 SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

ŠKOLA

Jarná škola

Počas týždňa od 15.-19.2. 2021 sa v našej škole uskutočnila Jarná škola. Prihlásili sa žiaci prvého stupňa aj žiaci druhého stupňa, ktorí mali záujem o doučovanie zo slovenského jazyka a matematiky.

V jarnej škole sme sa snažili prehĺbiť a upevniť učivo z dištančného vzdelávania. A tak nám vznikol priestor na doučovanie z hlavných predmetov – Slovenský jazyk, Matematika, Čítanie, Čítanie s porozumením, Prvouka. Snažili sme sa vzdelávať žiakov hravou formou a zážitkovým učením. Aplikovali sme do výučby aj vedľajšie predmety – Hudobná výchova, Výtvarná výchova, Etická výchova, Dopravnú výchovu a Dramatickú výchovu.

A keďže to predsa len nebola klasická škola, tak aj k učivu sme pristupovali iným spôsobom. Ako sme sa teda učili? Zahrali sme si matematické domino zamerané na násobenie, spoločne v skupinách sme vytvárali pojmovú mapu na vybrané slová, precvičili sme si slovnú zásobu pri opise vybraných slov – hádajte, čo je to. Spájali sme slabiky, lepili a tvorili vety, dopĺňali vybrané slová do rozprávky o vybraných slovách po R, využili sme interaktívnu tabuľu. A samozrejme sme aj vypracovávali pracovné listy – dopĺňanie y,i, hľadanie slov, dopĺňanie slov a mnohé ďalšie.

Okrem precvičovania učiva pomocou interaktívnych hier, boli pre nich pripravené rôzne aktivity z predmetov, ktoré počas dištančného vzdelávania žiaci nemohli absolvovať, ako výtvarná výchova či pracovné vyučovanie

Žiaci pekne pracovali, aktívne sa zapájali do činností a súťaží. Tešili sa z hry a z kamarátov. Každý deň v jarnej škole bol pre nich novým prekvapením z nových činností a zážitkov. Spätnou väzbou bola pre nás informácia od rodičov a zároveň od detí, ktoré sa nám prihlásili aj na zvyšné dni Jarnej školy.

O doučovanie zo slovenského jazyka počas jarných prázdnin prejavili záujem aj 8 žiaci 9. B triedy. Rozdelení do dvoch skupín sa stretli v dopoludňajších hodinách počas dvoch dní; opakovali a precvičovali si učivo zo slohu, literatúry aj gramatiky. Doplnkom k vyučovaniu v škole bola ešte hodina online doučovania, venovaná problémom v pravopise.

Hoci má dištančné vzdelávanie podľa deviatakov aj svoje výhody, škola niektorým z nich už chýba. Počas Jarnej školy sa teda (dúfajme) nielen niečo naučili a zopakovali si, ale po niekoľkých mesiacoch odlúčenia sa mohli znovu stretnúť so svojimi kamarátmi a spolužiakmi.

My učitelia si myslíme, že jarná škola uľahčí návrat žiakov do škôl a ich opätovnú adaptáciu na školské prostredie.

V popoludňajších hodinách, keď žiaci neboli s vyučujúcimi, mali pestrý program v rámci ŠKD. Každý deň bol iný zaujímavý a pútavý program. Tvorili sme výrobky z prírodných materiálov a boli sme aj na výlete v okolí Dobrej Nivy. Mali sme rôzne zimné hry, kde sme plne využili dobré snehové podmienky na rekreačné činnosti ako bobovanie, lopárovanie na snehu. Deti si nacvičili divadelné predstavenie o Psíčkovi a mačičke a jedno predstavenie ako vlastnú tvorbu a na záver týždňa boli na prechádzke v diviačej obore, kde si užili prikrmovanie lesnej zveri. Deti sa pripravovali na prednes poézia a prózy, šili taštičky na krk a vrecúška na levanduľu.

Určite za nás všetkých, ktorí sme sa jarnej školy zúčastnili môžem skonštatovať, že to pre nás ako učiteľov aj pre žiakov bol príjemne a plnohodnotne strávený čas.

Kolektív vychovávateliek ŠKD

HISTORICKÉ OKIENKO

ThDr. h. c. Ján Slávik

(Dokončenie)

Evanjelická fara v Dobrej Nive bola strediskom národného a spoločenského života širokého okolia. Na návštevy chodievala Elena Maróthy Šoltésová, s ktorou sa rozprávali o svetovej literatúre. Ona obdivovala romány L. Tolstého, Kukučína, Timravy a ďalších. Slávikovci mali veľmi radi jej deti, ktorých tragickú históriu opísala v knihe „Moje deti“. Tešievali sa na návštevy rodiny z Dačov Lomu. Zo Zvolena prichádzali Veselovci, Fajnorovci, Medveckovci a ďalší. Prichádzali na pobavenie, na hostinu a veľmi často i na politické debaty. Z druhej strany – od Krupiny to bol Janko Cáblk, Dr. Pavel Bujnák a iní. Z Bacúrova občas prišiel r. k. farár Karol A. Medvecký, významný slovenský historik. Nebolo skoro nedele, aby neprišla nejaká návšteva, ktorá sa pri družnom rozhovore, paprikáši a víne lúčila v nočných hodinách. Ján Slávik si vo svojej záhrade pri fare dopestoval 200 – 300 litrov ľahkého vína. Zo vzdialenejších krajov chodili na návštevy Zochovci i farár Bodický z Krajného. Farár Pelikán zo Zárieča sa prišiel podučiť ako založiť mliekáreň a potravný spolok. V Dobrej Nive bývali aj kňazské spovede a cirkevné konventy, najmä keď bol Ján Slávik seniorom. Z druhého tábora prichádzali na krátke zdvorilostné návštevy hlavní župani a slúžni, snažiaci sa udržať dobrý vzťah s vynikajúcim panslávom. Juraj Slávik Neresnický o svojom živote v Dobrej Nive spomína na veršík napísaný v biblickom jazyku, zložený Martinom Kukučínom z príležitosti narodenín Samuela Zátureckého ev. farára z Dačovho Lomu. Úryvok znie: „Predevším nám žite aspoň tolik roků, kolik dobronivský Slávik vbil klinčoků, do stěn i do plotů, také do včelína.“ Zmienka o Jánovi Slávikovi o vtĺkaní klincov je narážka na to, že chodil okolo fary s nástrojmi a všetko opravoval. Kukučín si ho preto často doberal a pre jeho presnosť, svedomitosť a dôkladnosť nazýval zákonníkom. V Monografii obce Dobrá Niva sa v Úvodnom slove na s.8 píše, že táto monografia sa má pre Dobrú Nivu stať, citujem: „knihou kníh“. Tak v tejto monografii, v kapitole Evanjelická cirkev augsburského vyznania je na s. 127 obrázok s týmto popisom: citujem „ Obed na počesť Martina Kukučína, pravdepodobne v roku 1919.“ Nasleduje vymenovanie jedenástich zobrazených osobností. Dvanástou osobnosťou tu nemenovanou je žena, označená ako (?), ide o Hanu Gregorovú. V časopise Slovenský svet, ročník II. číslo 37 -38, roku 1922, je tá istá fotografia s týmto textom: „Martin Kukučín v Bratislave. Na počesť slovenského spisovateľa Martina Kukučína, ktorý sa vrátil po mnohoročnom exulanstve z Južnej Ameriky domov, usporiadali bratislavskí slovenskí literáti v hoteli Savoy slávnostný obed“. Čo má spoločné obed v hoteli Savoy s ev. cirkvou v Dobrej Nive ? Okrem Kukučína a Slávika nikto z nich v Dobrej Nive nebol. V tom istom čísle časopisu Slovenský svet nachádzame článok: Kukučín doma. Autor článku sa podpísal J.S. (Poznámka: Kukučín sa neusadil na Slovensku, ale musel opäť odísť do cudziny. Od úradov požadoval miesto okresného lekára, ktoré mu nebolo pridelené.)

Ján Slávik bol odborníkom v histórii architektúry stavieb, najmä románskych a gotických kostolov. Prešťudoval mnoho odborných českých a nemeckých kníh v tomto odbore, ktoré obsahovala jeho vlastná knižnica. Vo svojom širšom okolí poznal všetky staré historické stavebné pamiatky a snažil sa ich chrániť pred neodbornými nenávratnými úpravami. Naliehavo žiadal Pamiatkový úrad o vypracovanie zoznamov pamiatok, odborné preskúmanie a zakonzervovanie. Zaoberal sa najmä kostolmi v Dačov Lome, Ľuboreči, Dobroči, Starej Haliči, Turičkách atď. Jána Slávika navštevovali mnohí znalci starej architektúry z Uhorska aj z Čiech, ktorí potom o jeho poznatkoch informovali v odborných časopisoch. Opätovne ho navštevovali Emil Edgar a Zdeněk Wirth z Prahy, ktorý

si s ním dopisoval. Neskoršie bol Ján Slávik zvolený za čestného člena „ Klubu pro Starou Prahu“. Táto pocta mu bola ako slovenskému historikovi udelená na valnom zhromaždení tohto klubu v slávnostnej sieni Staromestskej radnice v Prahe. Po obnovení Matice Slovenskej v Martine je zvolený za člena historického a národopisného odboru. Mal v úmysle zadať nafilmovanie niektorých historických pamiatok, ak Matica Slovenská poskytne potrebné financie. Čo sa asi nestalo.

Ján Slávik vykonával svoj duchovný úrad obzvlášť zodpovedne. Mal veľkú teologickú knižnicu a platilo o ňom, že dobrý kňaz sa učí do konca života. Každú kázeň si starostlivo pripravoval. Myšlienky na svoje výchovne zamerané kázne čerpal z bežného života a histórie. Ako dobrého kazateľa – rečníka ho pozývali kázať a rečniť do širokého okolia. V jeho knihe „Z duchovnej pastvy“ sa dočítame o jeho rečiach prednesených pri bežných i slávnostných príležitostiach. Predniesol slávnostný príhovor pri príležitosti storočnice narodenia Andreja Sládkoviča, pri odhaľovaní pamätnej tabule Karla Kuzmányho a pri výročiach pamiatky reformácie. Kázal napr. pri posviacke základov chrámu v Pliešovciach, pri posvätení chrámu v Sáse, pri posvätení zvonov v Ľubietovej a Radvani. Kázal pri uvádzaní kazateľov do ich úradu, ako Pavla Bujnáka v Krupine, Ivana Nedobrého na Žibritove, Adolfa Kusého v Sáse, Andreja Markušovského v Krupine a Jána Lacku v Pliešovciach. Vynikali jeho pohrebné kázne.

Po rôznych epidémiách, ako cholera a pod., ostávalo veľa sirôt. Uhorské úrady, sľubujúc príbuzným, že z detí sa stanú „páni“ odvádzali ich zo Slovenska na Dolnú zem medzi Maďarov na pomaďarčenie. Na zabránenie takému konaniu a na záchranu slovenských detí, zorganizovali ev. farári zbierku na postavanie sirotínca v Modre. Za dvanásť rokov bolo vyzbieraných 150 000 korún. 28. mája 1913 bol tento sirotínec na slávnostných Službách Božích otvorený. Farár Juraj Janoška vo svojej kázni povedal, že to čo slovenskí evanjelici týmto svojim sirotíncom vykonali sa udialo „bez úradnej pečiatky“ a proti vôli uhorskej ev. cirkvi. Nasledoval spoločný obed v miestnej malebnej časti v Modre-Harmónii. Tu Ján Slávik vo svojom príhovore vyzdvihol význam slova harmónia, ktorá bola dosiahnutá v novom domove pre slovenské siroty. Poďakoval sa architektovi Dušanovi Jurkovičovi za jeho vydarené stavebné dielo.

Slovenskému národu na konci 19. storočia chýbali vzdelanci, ktorí by pred štátnou mocou obhajovali národné záujmy. Ako východisko sa javil vstup kňazov do politiky. S vedúcimi činiteľmi Slovenskej národnej strany v Martine sa Ján Slávik spojil v druhej polovici 80. rokov 19. storočia. Na protest proti národnostnej politike uhorskej vlády sa SNS nezúčastňovala volieb do snemu. To sa zmenilo v roku 1901, kedy sa podarilo zvoliť štyroch poslancov SNS do uhorského snemu. Ján Slávik sa začína zúčastňovať na poradách v Martine a stáva sa členom volebného obvodu vo Zvolene. Ako jediný Slovák je zvolený do župného zastupiteľstva.

Na hospodársku podporu národného hnutia založili 1.mája 1902 vo Zvolene Ľudovú banku so slovenským kapitálom a slovenským rokovacím jazykom. Za hlavného správcu bol zvolený Dr. Ján Vesel, advokát vo Zvolene, medzi riadnych členov správy zvolili Dr. Ľudovíta Medveckého, ev. farára Jána Slávika a ďalších významných Slovákov. Právnym zástupcom sa stal Dr. Vladimír Fajnor. Hlavným účtovníkom bol Viliam Paulíny. Banka postupne otvorila filiálky a expozitúry v okolí. Dňa 8.mája 1912 bola otvorená expozitúra v dome svojho účastinára Juraja Švarca- Gažovie v Dobrej Nive. Ľudová banka vypláca z menších krátkodobých vkladov úroky 4% a z väčších dlhodobejších viac ako 5%. Účastinárom vypláca 8% dividendy.

Uhorský ministerský predseda gróf Kuen-Héderváry vyzval národnosti, aby mu predložili svoje sťažnosti a sľúbil, že ak budú oprávnené, postará sa o nápravu. Slovenská národná strana vyslala v júni 1911 deputáciu pozostávajúcu z Pavla Mudroňa, Matúša Dulu a Jána Slávika. K nim sa pripojili poslanci Juriga a Skyčák a bývalý poslanec Milan Hodža. V predloženom memorande podrobne pojednávajúcom o slovenských sťažnostiach žiadali:

- aby sa v ľudových školách vedľa maďarčiny vyučovalo aj po slovensky a aby boli odvolané Apponyiovské zákony.

- aby boli zriadené stredné školy a učiteľské ústavy so slovenským vyučovacím jazykom.

- aby boli vytvorené fondy na postavenie škôl so slovenským vyučovacím jazykom.

- aby bola obnovená Matica slovenská a jej zhabaný majetok bol vrátený.

Ministerský predseda memorandum prevzal, ale poznamenal, že sú o mnoho dôležitejšie záležitosti, ktoré musí vláda riešiť. Nesľuboval vybavenie memoranda v dohľadnej dobe. Keď ani po roku čakania neprišla odpoveď, tak SNS zverejnila memorandum, ktoré bolo dovtedy považované za dôverné. Ministerský predseda sa ani potom nevyjadril.

Aby sa ľud po vyhlásení vojny v roku 1914 proti vojne nebúril, vymýšľali na rodu verných Slovákov klebety. Vojnu zapríčinili panslávi! Rozchyrovali, že starší syn dobronivského farára Ing. Ján Slávik kreslí mapy pre Rusov a Dr. Ivan Thurzo pravotár z Banskej Bystrice ich nosí do Petrohradu a dostal za ne tri milióny rubľov, z ktorých jeden milión je na dobronivskej fare. Ľudia sa odhodlávali vyrabovať ev. faru. Najmä ženy v Dobrej Nive verejne vraveli, že mali radi pána farára a on ich takto zradil! V nasledujúcu nedeľu verejne z kazateľne vysvetlil ľudu, že pôvodcom vojny nie sú panslávi, ale vlády Nemecka a Rakúsko – Uhorska a ostro sa proti nim vyslovoval. Svojim jasným protivojnovým vystúpením si opäť získal dôveru ľudí. Maďaróni štvali zberbu proti správcom a úradníkom Ľudovej banky vo Zvolene. Opitý dav tiahol mestom, po maďarsky vykrikoval „Nech žije vojna!“ a rozbíjal obloky Veselovcom, Paulínyovcom, Medveckovcom a ďalším Slovákom. Ani v B. Bystrici nedali Slovákom pokoj. Zastrájali sa, že ich obesia. Keď prišiel do Dobrej Nivy niekto navštíviť Slávikovcov, tak hneď dvaja žandári hliadkovali popred faru a vyšetrovali, kto to prišiel. Striehli, aby sa nekonala nejaká schôdzka. V novinách sa objavovali správy o porážkach Nemecka a Rakúsko – Uhorska. Ku koncu vojny si Ján Slávik objednal české noviny, ktoré mu posielali z Viedne v zatvorených obálkach, lebo inak by mu ich nedoručovali, ale na pošte zhabali. Z novín sa dozvedal o boji čs. légii za zánik Rakúsko – Uhorska a vznik Československa. Ján Slávik, ako člen výboru, sa zúčastnil dôvernej porady zvolanej vedením SNS do Martina 24. mája 1918, kde sa účastníci vyslovili za odchod Slovenska z Uhorského kráľovstva a za štát Čechov a Slovákov. Čakalo sa na vhodnú dobu a formu verejného vystúpenia. Táto doba nastala po neodvratných porážkach Nemecka a Rakúsko – Uhorska na frontoch, ako sa vtedy hovorilo, Veľkej vojny. Členovia výboru SNS dostali písomne a potom aj verejné pozvanie uverejnené v Národných novinách, aby prišli do Martina, kde bude 30. októbra 1918 o 2 hodine popoludní zasadnutie výboru SNS. Národné noviny 26.októbra už smelo a otvorene oznamovali, že v Paríži Československá národná rada vyhlásila nezávislosť československého národa. V prvý deň zasadnutia, 30. októbra, sa v malej sieni banky Tatra zhromaždilo asi 30 osôb. Po príchode do Martina uvideli stotinu honvédov, ktorí stáli na námestí a mali pušky

postavené v ihlancoch pred sebou. Mohli zhromaždenie hocikedy napadnúť aj pobiť. Delegáti rokovali o tom, ako sa zaradí Slovensko do Československej republiky. Neboli za zotrvanie v Uhorsku, ale neboli si celkom istí ani postojom víťazných štátov voči Slovákom. V druhý deň zasadnutia, 31. októbra, už rokovali vo veľkej sále, lebo bolo prítomných 106 osôb, z nich 81 evanjelikov a medzi nimi bolo 14 evanjelických farárov. Jednomyseľne prijali Deklaráciu vypracovanú ev. farárom z Modry, Samuelom Zochom. Zvolili si 20 člennú výkonnú Slovenskú národnú radu, s predsedom Matúšom Dulom a tajomníkom r. k. farárom Karolom A. Medveckým z Bacúrova. Zasadnutie sa skončilo okolo jednej hodiny popoludní a mnohí delegáti odišli domov. Delegáti ktorí ostali, sa zhromaždili v Národnom dome. Večer asi o pol desiatej pricestoval z Budapešti do Martina Milan Hodža. Oznámil im, že Rakúsko – Uhorsko kapitulovalo a prestalo existovať. Že v Prahe bola 28. októbra vyhlásená Česko – Slovenská republika.

Na podnet r. k. dekana v Dobrej Nive Bélu Frommeyera a Jána Slávika napísal miestny notár Linhard 11. novembra 1918 na písacom stroji v niekoľkých kópiách OHLAS pre ľudí na zachovanie poriadku a očakávanie čs. vojska, ktorý rozšírili po obci a vyvesili na mestský dom. Vytvorili miestnu Národnú radu a ozbrojenú Národnú gardu, pre ktorú mali dostatok z vojny prinesených pušiek. Pošta nedoručovala noviny, ani súkromné listy. Do Dobrej Nivy bolo 11. decembra 1918 zvolané ľudové zhromaždenie, na ktoré prišli aj ľudia z okolitých dedín. Zhromaždeniu predsedal a rečnil Ján Slávik, potom Dr. Vladimír Fajnor a farár Tomala. S veľkým oduševnením prijali martinskú deklaráciu a prisahali vernosť Československej republike. Aj zásluhou autority Jána Slávika prevrat v Dobrej Nive sa udial na rozdiel od okolia pomerne pokojne, bez násilností. Už 4. novembra 1918 sa Ján Slávik zúčastnil na porade v Liptovskom Mikuláši zvolanej Jurom Janoškom, kde sa rozhodli, na základe Martinskej deklarácie, zriadiť ev. cirkev na Slovensku nezávislú od dovtedajšej ev. cirkvi v Uhorsku, aj keď ich maďarskí biskupi presviedčali, aby ostali vo zväzku s uhorskou cirkvou. Po zániku Uhorskej ev. cirkvi bola vytvorená Generálna rada, ako dočasný správny orgán ev. cirkvi na Slovensku. Generálna rada sa skladala z duchovných a svetských členov, zo zástupcov slovenských, nemeckých a maďarských zborov, mala 30 členov vymenovaných ministrom Vavrom Šrobárom. Jej člen Ján Slávik bol 2. apríla 1919 menovaný za administrátora Zvolenského seniorátu. V roku 1922 ho zvolili za seniora Zvolenského seniorátu a tento úrad zastával do roku 1926. Prvé zákonodarné zhromaždenie evanjelikov -synoda, sa konalo v ČSR od 18. januára 1921 v Trenčianskych Tepliciach a Trenčíne. Do synody bolo zvolených 59 delegátov. Hlavnou úlohou bolo vypracovanie cirkevnej ústavy. Po druhom čítaní odovzdal redakčný výbor návrh ústavy revíznemu výboru, ktorého členom bol aj synodál Ján Slávik. Československá vláda potvrdila zákonom č. 61/ 1922 „Ústavu Cirkve evanjelickej augšpurského vyznania na Slovensku“. Podľa tejto Ústavy, jej X. ČIASTKY, Prechodné ustanovenia, § 3. Pripraviť a vykonať voľbu generálneho dozorcu, vysiela synoda výbor, menovite: Jura Janošku, ako predsedu a medzi jej šiestimi členmi je menovaný aj Ján Slávik. V roku 1923 je Ján Slávik zvolený do Generálneho konventu ako generálny presbyter.

Chýrom o pripravovanom vpáde maďarských boľševikov na Slovensko, ktoré sa začali objavovať v máji 1919, ľudia veľmi neverili a mysleli si, že čs. vojsko tento vpád ľahko odrazí. Ján Slávik odcestoval 31. mája 1919 do Smokovca, aby si liečil katar horných dýchacích ciest, lebo mohol rozprávať len šeptom a silne kašľal. Panika sa rozrastala spolu so správami, že Maďari páchajú násilnosti a vraždia slovenských národovcov. Manželka Jána Slávika náhlivo v noci pobalila najnutnejšie veci a na voze sa odviezla do Banskej Bystrice, kde žili ich príbuzní a spolu s nimi sa na voze odviezli do Martina a potom na vlaku k známym do Prahy. V Dobrej Nive Maďari vyrabovali obidve fary. O Jánovi Slávikovi, ako aj o jeho synoch, mali presné informácie o ich postavení. Na fare rozhádzali knihy písomnosti, dokumenty, fotografie aj čisté kancelárske papiere. Rozhádzali šatstvo, oficieri sa vyobliekali do farárovej a synovej bielizne a svoje handry mu nechali. Zbalili a ukradli kuchynské riady, taniere a poháre. Dali si upiecť jeho kurence a sliepky. Našťastie cirkevníci odviedli a ukryli kravy. Faru zanechali v neporiadku a zašpinenú. Boľševici vtrhli do Dobrej Nivy 9.6.1919 a z nej ušli 15.6.1919.

Ján Slávik sa spolu so synom Jurajom stal členom republikánskej strany (agrárnej), odmietal autonomistický kurz SNS, lebo narúšal česko – slovenskú jednotu. Po župnej reforme bol Ján Slávik zvolený za člena župného zastupiteľstva Pohronskej župy, kde predsedal republikánskemu klubu.

Svoje životné dielo vydal Ján Slávik v roku 1921 pod názvom: „Dejiny Zvolenského evanjelického a. v. bratstva a seniorátu“. Tento spis, ktorý napísal po vlastnom usilovnom archívnom bádaní má 883 strán. Nie sú to len dejiny evanjelickej cirkvi v bývalej zvolenskej župe, ale zachytáva udalosti v širších súvislostiach. V prvej časti sa venuje všeobecným dejinám, ako napr. začiatkom reformácie, artikulárnym chrámom, prešovským jatkám a tolerančnému patentu. V druhej časti tu nájdeme dejiny tridsiatych deviatych cirkví zv. seniorátu. V knihe je vecný zoznam a menný register. O svojich milých dobronivcoch napísal Ján Slávik, citujem: „Z tvrdohlavosti, chladnosti a neústupnosti nemeckej zostalo v tomto ľude niečo až na naše časy“. Jeho syn Juraj Slávik Neresnický venoval jeho knihy Dejiny mestečka Dobrej Nivy a dejiny Zvolenského seniorátu prezidentovi Tomášovi G. Masarykovi, ktorému bol Ján Slávik predstavený pri návšteve Dobrej Nivy.

V roku 1925 mu Husova fakulta Karlovej univerzity v Prahe, udelila čestný doktorát teológie.

3. októbra 1926 pán senior Slávik ostatný raz prisluhoval večeru Pánovu a po službách Božích sa lúčil so svojimi dojatými cirkevníkmi. 6. októbra sa aj za účasti inoveriacich konal spoločenský večierok z príležitosti jeho odchodu do dôchodku. Na Modranský a Mikulášsky sirotínec sa vyzbieralo 200 korún. Ján Slávik z Dobrej Nivy odišiel 7. októbra 1926. Za 44 rokov sa zodpovedne a verne staral o svoj cirkevný zbor. Na kvetmi ozdobenom koči ho pri slavobráne pozdravovala školská mládež, hasiči a obyvatelia Dobrej Nivy. Odobierku predniesla žiačka Zuzka Pápežová, ktorá podala pánu seniorovi a pani seniorovej kytice kvetov. Za cirkev sa dojatými slovami lúčil Ján Paulíny Štrbákovie. Zuzka Selecká, r. Dlhopolcová zložila básničku „Posledný pozdrav“, bola uverejnená v Evanjelickom posle spod Tatier. Vyberám úryvok: Vrelo sa lúčime s Vami, otče náš drahý, veď Ste nám vždy boli milý a láskavý, za Vašu dobrotu pekne ďakujeme, keď sa s Vami už rozlučujeme.

Po odchode z Dobrej Nivy sa Ján Slávik nasťahoval do svojho domu v Banskej Bystrici, Na fortničke č. 18. Jeho dom, ktorý už dnes nestojí, stál v susedstve domu Viliama Figuša Bystrého, dodnes zachovaného. Neodpočíval, ale stále pracoval. Vo svojej knihe: Prednášky Dr. Jána Slávika, vydanej v roku 1930, uverejnil svoje najdôležitejšie hospodárske prednášky o pôde, o hnojení polí, starostlivosti o lúky, o chovaní a pasení statku, o mliekárňach a svoje úvahy o živote na vidieku. V druhej časti nachádzame jeho príhovor prednesený pri promócii, o ochrane historických pamiatok, o Pohronskej župe, o

utrpení Slovákov pod Maďarmi, o prevrate v roku 1918 a udalostiach s ním spojených, tu je aj jeho príhovor predniesený pri kladení základného kameňa Sládkovičovej sochy v Radvani, o vede a náboženstve a o ev. kostole v Banskej Bystrici. Do posledného dňa pracoval na svojich všestranných činnostiach.

V nedeľu 19. augusta 1928 sa v Dobrej Nive konala národná manifestácia, o ktorej sa písalo v novinách Slovenský denník. Zišli sa bývalí študenti, opäť na milej pôde rodnej zeme, ktorí za Uhorska dali mestečku slovenský ráz. Prišli bratia Ján a Juraj Slávikovci, Viliam Paulíny, riaditeľ Národnej banky z Banskej Bystrice, Viliam Figuš Bystrý (mal za manželku dcéru dobronivského učiteľa Bernáda), farári Ján Bezek, Samuel Peressényi, Daniel Sámel, Alexander Pepich školský inšpektor, Ľudovít Fabjany a ďalší, spolu s rodinami asi 70 osôb. Po bohoslužbách sa zišla táto spoločnosť pri spoločnom obede v Gavúrkach. V príhovore Juraj Slávik Neresnický s radosťou konštatoval, že táto dnešná slávnosť je svedkom dávneho zdravého ducha dobronivského. Na uctenie zásluh svojho bývalého vodcu seniora Jána Slávika vytvorili základinu na podporu študentov vo výške 10 000 korún.

Ján Slávik zomrel 8. februára 1934. Je pochovaný spolu s manželkou a Jurajom Slávikom Neresnickým na evanjelickom cintoríne v Banskej Bystrici.

V Monografii obce Dobrá Niva sa na s. 194 dočítame, citujem: „Hasičskú zástavu dostali dobronivskí hasiči do užívania od úverového a potravného družstva. Ich prvý predseda Ján Slávik ju daroval Dobronivskému hasičskému zboru pri príležitosti 40. výročia jeho založenia v Dobrej Nive.“ Na tejto hasičskej zástave je vyšitý dátum 8.IX.1940. Na pamätnej tabuli vyhotovenej z príležitosti tejto slávnosti je tak isto dátum 8.IX.1940. V Hasičských listoch z roku 1941, č. 3, na s. 48 sa píše, citujem: „V deň jubilejnej slávnosti 8. septembra 1940... potravné a úverné družstvá v Dobrej Nive darovali zboru slávnostnú zástavu.“ V Monografii obce Dobrá Niva sa na s. 211 dozvieme, že Ján Slávik zomrel 8. 2. 1934, čiže hasičskému zboru zástavu darovať nemohol. Prečo by mal ju mal darovať?

V Dobrej Nive máme ulicu nazvanú Slávikova, je to názov po Jánovi, alebo Jurajovi? Nemala by sa volať Slávikovcov?

Príbehy potomkov kováčskeho majstra a richtára Michala Slávika z Dačov Lomu, jeho synov ev. farárov Juraja a ThDr. h. c. Jána, jeho vnukov Ing. Ivana, vynálezcu; JUDr. Vladimíra, nám. ministra; a Ing. Jána, riaditeľa železníc; JUDr. Juraja, jeho pravnučky Tatiany z Prahy, pravnuka JUDr. Dušana z Brna (účastník SNP, krivo obvinený, nespravodlivo odsúdený na trest smrti, rozsudok zmenený na dlhoročné väzenie, po celý život prenasledovaný ŠTB), pravnuka Juraja žijúceho v USA, prapravnuka Nikolasa Slávika plukovníka USMC (Zbor námornej pechoty Spojených štátov) atď., by si zaslúžili knižné spracovanie.

Popis fotografie: Izabela Sláviková Na fortničke č.18 v B. Bystrici. 1935. Zdroj: LA SNK MT.

Ján Polc

OZNAMY

Inkasovanie daní a poplatkov

Správkyňa daní a poplatkov Obce Dobrá Niva oznamuje, že vzhľadom na epidemiologickú situáciu sa neinkasujú dane a poplatky až do odvolania. Rozhodnutia Vám budú zaslané do poštových schránok resp. mailových schránok.
Poplatky môžete uhradiť cez internet banking.
Ďakujeme za pochopenie.

Oznam

Obec Dobrá Niva oznamuje občanom obce, že z dôvodu epidemiologických opatrení je Obecný úrad v Dobrej Nive do odvolania pre verejnosť zatvorený!!! Prosíme Vás, aby ste túto skutočnosť rešpektovali. Stránky sa vybavujú telefonicky, mailom, poštou alebo písomne vhodením do schránky na obecnom úrade.

Kontakty na zamestnancov obecného úradu:

Ing. Milan Jakubík, starosta obce – 0905/345 706, starosta@obecdobraniva.sk
Ján Slosiarik, referent úseku VS, SP, ŽP a MO – 0908/938 436, urad@obecdobraniva.sk
Marcela Ponická, ekonómka obce – 0917/957 007, ekon@obecdobraniva.sk
Beata Pavúková, správkyňa daní a poplatkov, matrikárka – 0903/955 902, matrika@obecdobraniva.sk
Martina Kolényová, sekretariát starostu obce, personalistka a mzdárka – 0915/850 044, martina.kolenyova@obecdobraniva.sk

Obecná knižnica

Oznamujeme občanom, že Obecná knižnica v Dobrej Nive je otvorená v zmysle otváracích hodín. Čitatelia a návštevníci knižnice sa pri vstupe preukážu relevantným dokladom o negatívnom výsledku testu na COVID19 (nie starším ako 7 dní) alebo potvrdením o prekonaní ochorenia COVID19 alebo o výnimke danej vyhláškou.

ŠTATISTIKA

Štatistika obyvateľstva v obci Dobrá Niva:

Január 2021

Prihlásení na trvalý pobyt: 5
Počet narodených detí: 1
Počet sobášov: 0
Odhlásení z trvalého pobytu: 1
Počet zomretých: 4
Počet obyvateľov k 31. 1. 2021: 1859